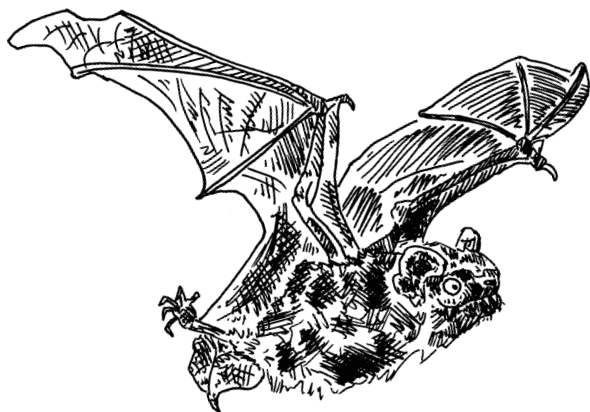
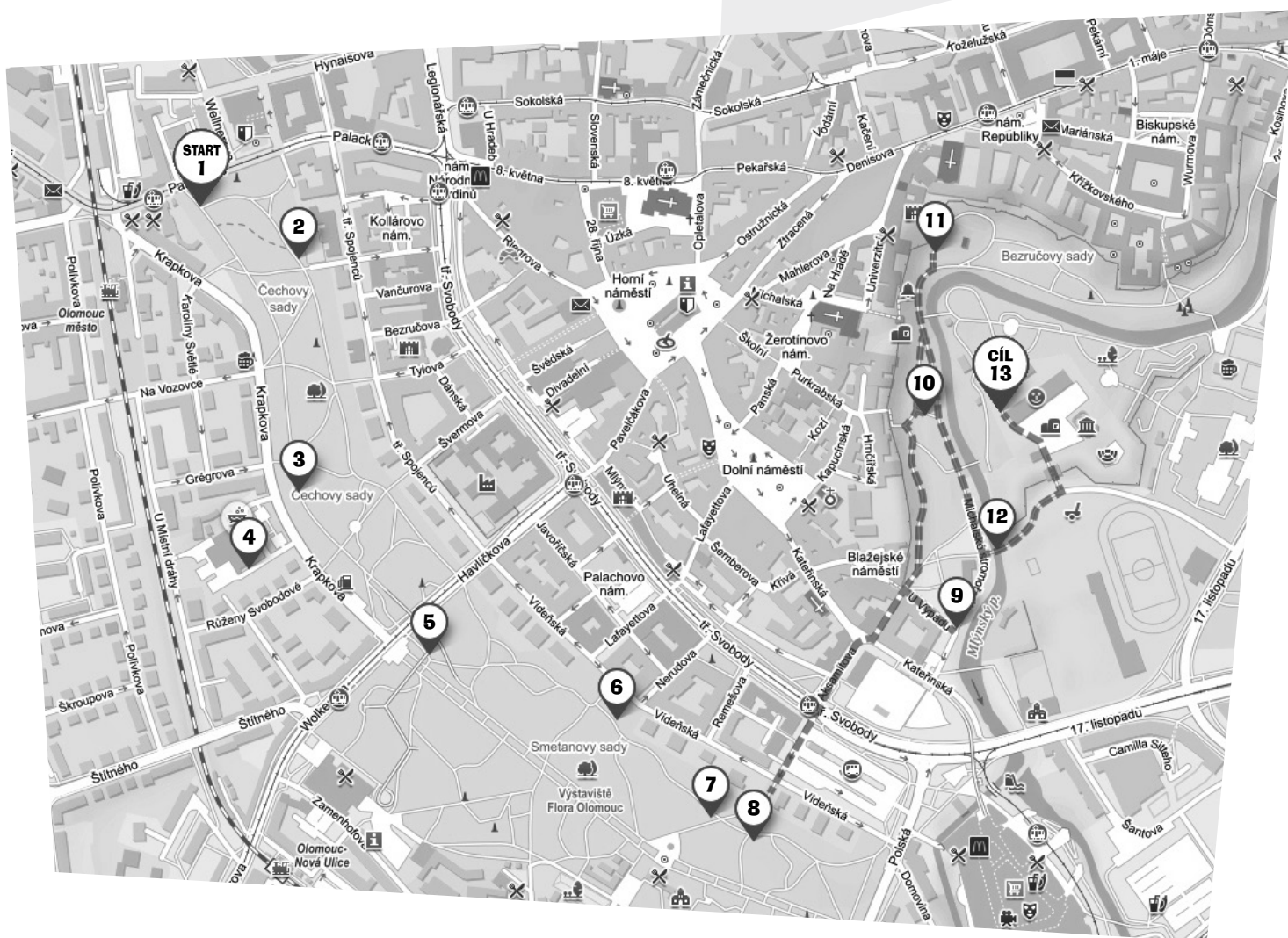

Letem netopýřím světem v olomouckých parcích

Navštivte město starobylé, proslavené hradbami, kostely a tvarůžky. Sbalte bystrou mysl, tužku a průvodní list ve své batůžky. Vydejte se s námi do sadů, kde netopýři nebývají o hladu. Městská zeleň oázu představuje, kde tajuplný noční lovec se rád ubytuje. Kdo trasu celou prochodí a písmenka správná do tajenky dovodí, ten netopýřiho pokladu si užije, jenž v cílové schránce ukryt je.

Délka trasy: Cca 3 km

Obtížnost: Nenáročná trasa vhodná i pro rodiny s dětmi a starší osoby.

Vybavení na cestu: Průvodka, tužka, může se hodit silnější baterka a dalekohled.

Poznámka: Areál Korunní pevnůstky je přístupný v návaznosti na otevírací dobu Pevnosti poznání. Obvykle bývá hlavní brána otevřena od 8:00 do 17:00, respektive 18:00 hodin.

Více na www.pevnostpoznani.cz

START - Zastavení 1

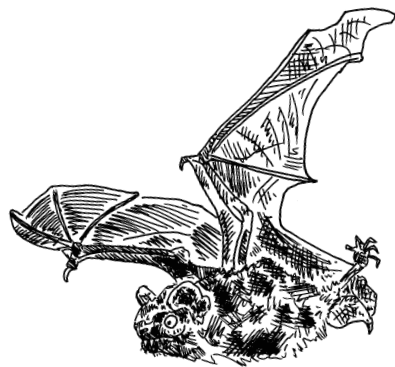
Tramvaj tady zastavuje a obyvatelstvo do Čechových sadů vypravuje. U „Ušáku“ se místo nazývá a dům ptačí uží ten, kdo se k nebi podívá. Své nájemníky před lety ztratil, když starousedlíků pár se sem z jižních krajů nenavrátil. Na nedaleké školní budově lidé podobné bydlení vystavěli, záhy se tam opeřenci navzájem sobě dvořili. Jak jmenují se tito letní hosté, jež rozhodně si nelze s nikým splést, je potřeba nyní do tajenky vnést.

			5	
		11		11

Zastavení 2

Na křižovatce cest jasanové torzo postává, houba troudnatec z něj radostně živiny nasává. Cestičku když tady překročíte a veliký dub obkroužíte, najdete netopýří ubytování, určené na léto i k zimnímu přespání. Pak pokračujte dále cestou, až vlevo velký pařez uvidíte. Ten po starém javoru tu zůstal, kde netopýři dlouho sídlili. Když pokácen být musel, lidé pro brouky tu dřevo ležet nechali. Ještě pár kroků a stromovou lavičku k oddychu užít můžete. Ženu slavnou pak v zeleni hledejte a její jméno křestní do tajenky zadejte.

		4		2		1	
--	--	---	--	---	--	---	--

Zastavení 3

Všem živým tvorům kolem hlásí velké jasanu: „To jsme my! Naše kmeny a větve s dutinami, to interhotely jsou s každoročně volnými kapacitami. Chytré kavky, krásní špačci i vy chlupatí noční letci, srdečně jste vítáni!“ A na koho místo nezbyvá, ten dutinu lidmi v budce stvořenou si tady užívá. Pozorně se rozhlížejte a s místními obyvateli se seznamujte. I menší hosté, ti bez obratlů, milují dutiny přírodní i umělé. Do tajenky zástupci pruhovaného hmyzu patří, jež ve stromech často sídlí, avšak je to velký ..., když nám na chalupě v kadibudce bydlí.

		7		10		1	
--	--	---	--	----	--	---	--

Zastavení 4

Hle, do výšky se tady tyčí budova, hotel plný lidí. Proč vás sem trasa zavedla? Ve spárách tu netopýři bydlí a do zdi tesá jedna nezbeda. Žluna je mlsný šplhavec, na pozoru nechť se má každý mravenec. Před hnízděním do stromů buší a někdy to i na domech zkusí. Místo se jí ale znelíbilo a dutinu nakonec jiné zvíře obsadilo. A není to kavka, špaček ani netopýr, tenhle nájemník, jenž zdejšími zoologům nedá spát. Sovička maličká, u nás vzácnost veliká, co pozornosti snadno uniká. Největší naši sovu pokud znáte, tak podobné jméno toho trpaslíka snadno vybádáte.

		6		7		2				2
--	--	---	--	---	--	---	--	--	--	---

Zastavení 5

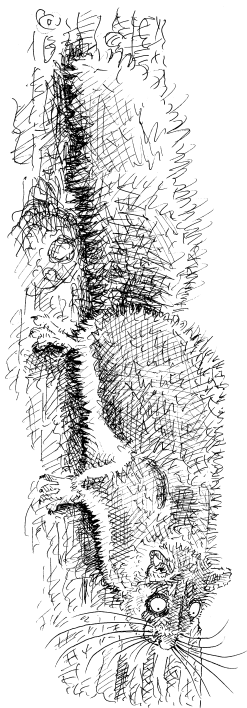
Stromy, budky, hotely, to není všechno, milý příteli! Tenhle systém mostů je po celý rok plný tajuplných hostů. Pomáhá k bezpečnému překonání jízdnic pruhů a bydlí tu nejméně pět netopýřích druhů. Po cyklostezce dole když se projdete, netopýří trus se zbytky broučích krovek najdete. Samičky s mláďaty si v úkrytech nahlas povídají, dle toho lidé jejich kolonie vypátrají. Někdy chlupatého nájemníka uvidíte, když zespodu do spár posvítíte. Z mostu na staré město pohlédněte a tři největší kupole vyhledejte. Jak jmenuje se patron chrámu proslulého, do tajenky si запиšte a potom dále vykročte.

					3		6
9							

Zastavení 6

Návštěvníci z říše hmyzí, ptačí, savčí, ve starých stromech spávají i svačí. Velcí kmeti drží vodu, listí libě šumí, v jejich stínu užívá si každý, jak umí. Pohleďte přes louku na dvounohá mláďata, dubovou prolézačku slézají jak hbitá kuřata. Když stařec zubu času podlehne, šikovní stromolezec problém zdolá. Část stromu s dutinou na souseda zavěsí a netopýří parta se tam brzy zpátky svolá. „Logger“ se tohle náhradní bydlení nazývá a díky osvětleným správcům zeleně jich v Olomouci přibývá. Do tajenky název stromu s voňavými květy patří, na němž zmíněné opatření tady oko spatří.

			11		5	
--	--	--	----	--	---	--

Zastavení 7

Kdo sem v létě po setmění zavítá, toho kromě netopýrů z korun stromů i noční skřítek uvítá. Nevěříte, že tu žijí tyhle bytosti? Opravdu, nejsou to hlouposti! Hustý kožich, velké oči, ocas jako šetka, ale mýval to není, vzácný pane. Celé noci prokřičí, v parku však nic nezničí. V dutinách i budkách chrní, oříšky má rád, ale veverka to není, vzácný pane. Od podzimu spí a spí, někde ho, představte si, dosud lidi loví a jí. U nás je však chráněný a jeho život málo poznáný. Ještě pořád nevíte? Čtyři druhy u nás žijí, tohle je ten největší. Šedivý je, masku skoro ztratil a taky bývá nejtlustší.

5				
		2		6

Zastavení 8

Smetanovými sady pokračujte a červenému buku pozornost věnujte. Tahle prastará dřevina na nevhodné zásahy vzpomíná. Dutina před dvaceti lety zapuštěná betonem je barbarských metod mementem. Dnes už se šetrnější přístup volí, aby vzácní velikáni co nejdéle tu s námi byli. Pozoruhodné jsou vazby větví přirozeně vzniklé, jež pohromadě drží tyhle kmeny puklé. Bydlí tady jedno vzácné zvíře, larvičky jeho díry ve dřevě vrtají a svou přítomnost rozhodně netají. Drsnorohý se tento druh brouka jmenuje a rod jeho, nechť do tajenky vepluje.

3		2							11

Zastavení 9

Tohle místo „pralesního“ obra ukrývá, uzří ho ten, kdo se směrem k vodě podívá. Když pořádně se zakloníte, na gigantickém jasanu arboristů zásahy uvidíte. Suché větve, jež pádem na hlavu by hrozily, uřízli, jako by byly větrem zlomené. Dva druhy netopýrů tady už dříve sídlily a teď užijí i pukliny nově stvořené. Rovněž staré jírovce pohled na práci odborníků skýtají – vidno tady, jak postupné ořezy a náhradní výsadby vznikají. Název lokality, jež tady začíná, do tajenky doplňte. Náповědu na základním kameni u dětského hřiště hledejte.

9																			
		3		7		4		9		4									11

Zastavení 10

Netopýři, koňadry, modřinky i brhlíci, okřídlení kamarádi, tady vás fakt lidi mají rádi! Vědí dobře, že když starý strom odchází, potom úkryt v dutině všem schází. Proto vyvěsili pro vás budky, kam v klidu hlavu složte, až naplníte žaludky. Tyhle dutiny umělé mnoho podob mívají, kolemjdoucí někdy nechápou, když zpozvdálí se dívají. Dřevěné i cementové, hranol, válec, dokonce i placka. Barvami nehýří a čísla brzy objeví, kdo pozorně je prohlíží. Jak jmenuje se strom se zpeřenými listy, na němž tady budka s číslem 34 visí?

		8			
					1

Zastavení 11

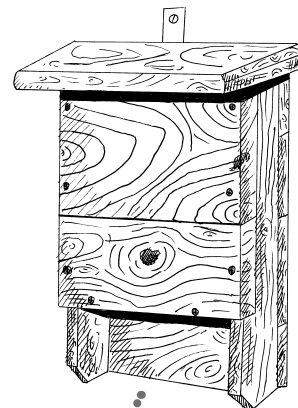
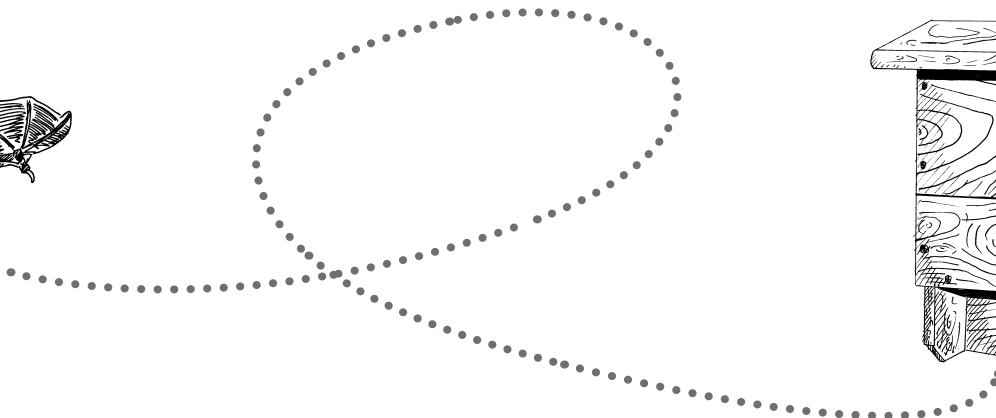
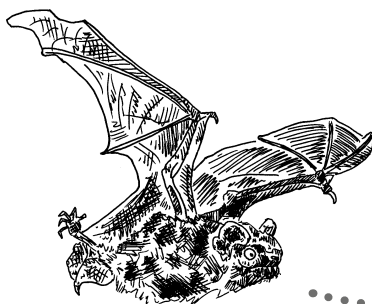
Prastaré hradby kolem města se vinou a historické broukoviště najdete, když podél nich se ke kopečku s památníkem vydáte. První pokus v naší zemi, jak bezpečný domov nájemníkům ze skáceného stromu zachovat, uvidíte právě tady. Položené kmeny úkryt tvoří a pomáhají též, aby brouci nezemřeli hladu. Mauzoleum smutnou historii ukrývá, podrobnosti zjistí ten, kdo se na cedulku podívá. Jméno autora stavby si vyhledejte a do tajenky jej zadejte.

				2	7
				3	

Zastavení 12

Vodní toky, rybníky a jezírka netopýřím rájem bývají. Hmyzu se tu rojí spousta, i žízeň noční letec ukojí. Mlýnský potok, také Malá voda zvaný, vedlejším ramenem je řeka Moravy. Netopýří lovce z mostku hezky pozorovat může, kdo na večerní procházku se vypraví. Občas tudy podivné zvíře proplová, a když může, sežere i růže. Ohradník proto správci postavili, aby chlupáče s ocasem placatým od rejdů nekalých odradili. Jak jmenuje se tenhle velký hlodavec, určitě už teď ví každý zvědaec.

		4	7

CÍL – Zastavení 13

Vítáme vás v cíli, poutníci naši milí. Tady, přímo u Krmítka poznání, to už pokladem zavání. Do schránky se dostanete, když poslední kroky podniknete. Ten, kdo celou trasu s netopýry proletěl a nad úkoly se zamyslel, TAJENKU závěrečnou lehce vyplní. Písmenka z odpovědí předchozích, u nichž se čísla vyskytují, necht' na pomoc vám tady přispěchají.

Pátráme po tvorovi maličkém, do vlašského ořechu by se klidně vešel. Tenhle létající savec původně jen v lužních lesích žil, ale dnes domov i ve městech našel. Bez úkrytů ve stromech a lidských stavbách se tu neobejde a do tak malé škvíry jako on, nikdo jiný se nevejde. V Olomouci je to častý host, hmyzu naloví si tady dost.

	1	2	3	4	5	6	7	
	1	2	8	9	2	1	10	11

Teď závěrečný krok je třeba učinit a všechna písmena z tajenky si podle abecedy seřadit.

A B C D E F G H C H I J K L M N O P Q R S T U V W Y Z

Nyní tajenková písmena, jež **souhláskami** jsou a první čtyři místa zaujmají, si do horního řádku запиšte. Čísla, která k písmenům tajenkovým již znáte, snadno si pod ně dodáte. Hle, čtyřmístný kód se zjeví a dostane se k pokladu ten, kdo jej správně nastaví. Na závěr pak, prosíme vás, čísla na zámečku znovu pomíchejte, ať nechtěně radost ze hry poutníkům dalším nezkalíte...

písmena				
čísla				

Hledačka (quest) byla vytvořena v roce 2022 Českou společností pro ochranu netopýřů v rámci projektu spolufinancovaného Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. Na přípravě spolupracovala Pevnost poznání PříF UP Olomouc.

Autoři: Olga Růžičková, Evžen Tošenovský, Jiří Šafař. Kresby: Kryštof Bartuška. Grafická úprava: Jiří Novotný, Tiskárna TRIA s.r.o. O hledačku se stará Česká společnost pro ochranu netopýřů (www.ceson.org, napude.sousednetopyr.cz).

Questing vyvinula nestátní nezisková organizace Vital Communities ve Vermontu, USA, v roce 1995 a je vlastníkem příslušné obchodní známky (www.questing.cz).